

Inderøy kommune
– best i lag

MOSVIK BARNEHAGE

ÅRSPLAN

PROGRESJONSPLAN
OG KALENDER

2020 - 2024

Køppenvegen 4, 7690 Mosvik

Tlf: 90 61 53 27

Barnehagens formål/ Årsplanen sin funksjon:

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Barnehagen er pålagt å utarbeide en årsplan. Årsplanen vil gi ansatte og foreldre en innsikt i viktige arbeidsoppgaver. Barnehagen utarbeider detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan med progresjonsplan i samarbeid med ansatte og foreldre.

Barnehagens årsplan med progresjonsplan, fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

Mosvik Barnehage:

Mosvik Barnehage eies og drives av Inderøy kommune. Barnehagen har vært i drift siden 1981, med dagens barnehage ble bygget i 2005. Barnehagen ligger sentrumsnært med flotte turområder nært både skog og sjø. Barnehagen er godkjent for 45 plasser. Pr. d. d blir det benyttet 25 plasser fordelt på 2 avdelinger; Marihøna og Uгла.

Mosvik Barnehage og skole er pr. nå organisert i en felles enhet med felles leder. Fra 01.01.2021 blir barnehagen og skolen egne enheter.

Hverdagen er det viktigste i det pedagogiske arbeidet i Mosvik barnehage. Hverdagen skal preges av omsorg, lek, læring, samspill, glede og humor.

I hverdagen lærer man å forholde seg til andre mennesker og bygge relasjoner og knytte vennskap.

Danning gjennom omsorg, lek og læring:

Trygghet og omsorg er av den aller største betydning i de første leveårene. Mulighetene for å kunne gi og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av emosjonell og sosial kompetanse. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og barna omsorg for hverandre. Gjensidig samhandling med barn og voksne i lek og læring er en forutsetning for barnets danning, Voksne er rollemodeller i alt de gjør.

Danning, omsorg, lek og læring og er knyttet til det som er hverdagens faste innhold dvs. måltid, påkledning, hvile, samlinger, lek og rydding. Alle barn skal oppleve trygghet og omsorg slik at lek og læring utvikles. Samarbeid med foreldrene er en viktig del av dette arbeidet. Foreldrenes trygghet og tillit til personalet vil ha stor betydning for det enkelte barn i barnehagen.

Danning er noe som skjer til enhver tid i alt vi gjør og opplever. Danning ses på som en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom en veksling mellom kunnskap og kultur, og voksne og barn skjer danning til ulike tider og steder. I møte med ulike miljøer vil man tilegne seg viktige erfaringer som man senere vil dra nytte av. Begrepet har også en demokratisk tilnærming. Gjennom barns møte med omverdenen skal det oppleve at dets tanker, valg og handlinger er viktige, og kan gjøre en forskjell. I barnehagen har vi derfor en viktig rolle knyttet til danning.

I Mosvik barnehage betyr dette at barna skal bli rik på opplevelser i trygge rammer slik at de bedre vil være i stand til å mestre ulike utfordringer de senere vil møte på. Barnas stemme skal bli hørt og tatt på alvor. De skal føle trygghet i forhold til å kunne uttrykke egne meninger og oppleve at meningene har verdi.

Våre tiltak:

- ✓ Vi gjennomfører oppstartssamtaler når barna starter i barnehagen.
- ✓ Vi gjennomfører minimum 2 foreldresamtaler i året, og 1 – 2 foreldremøter.
- ✓ Vi skaper gode bringe – og hentesituasjoner.
- ✓ Vi skaper trygge rammer for læring.
- ✓ Vi mener at det er mye omsorg i hverdagsaktiviteter som måltid, påkledning, stellesituasjoner etc.

Barns medvirkning:

Medvirkning er mer enn medbestemmelse. Å arbeide med barns medvirkning vil kreve refleksjon og kritisk drøfting av praksis.

I Barnekonvensjonen art. 12 nr. 1 står det blant annet at barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Ved å legge vekt på virkningsaspektet kan begrepet medbestemmelse forståes som å gjøre noe sammen som fører til noe; at man er med å påvirke at noe skjer, kjenner at egen deltagelse bidrar til endring. En måte å oppfatte barns rett til medvirkning er å si at hvert barn har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor og har virkning i fellesskapet. Barnet lærer om seg selv og andre i de ulike medbestemmelsesprosessene. Man får erfaringer i hva felleskap er og at man må ta hensyn til andre og seg selv. Slik får barnet viktig erfaring om demokrati og det å leve i et samfunn med et mangfold andre individer.

Våre tiltak:

- ✓ Barna er aktive deltakere i prosjekter og temaer i barnehagen og de får være med å påvirke arbeidsform, tidsbruk, retning og innhold der det er mulig.
- ✓ Vi er bevisste på å fange barns initiativ og skape tid og rom til å la det bli en del av hverdagen og barnegruppa.
- ✓ Vi lar barna få delta og hjelpe til i daglige gjøremål i hverdagen.

Tilvenning:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Små barn har et grunnleggende behov for tilknytning til sine nære omsorgspersoner, og når de begynner i barnehagen vil de aktivt forsøke å knytte seg til en eller flere av de ansatte. Trygg tilknytning etableres når barnet opplever seg forstått, verdsatt og godt ivaretatt av den voksne. Trygge tilknytningsrelasjoner er spesielt nære relasjoner, og de bidrar til at barn blir mer robuste i møtet med senere belastninger, blant annet fordi de har god erfaring med å søke hjelp og støtte når noe blir vanskelig.

Våre tiltak:

- ✓ Foreldrene og barnet får bruke god tid på å bli kjent med barnehagen.
- ✓ Foreldrene skal være til stede lenge nok til at barnet har blitt ordentlig godt kjent med de ansatte og med barnehagen.
- ✓ Målet for tilvenningsperioden er ikke å trene opp barn og foreldre til å si «ha det» til hverandre, men å gjøre både barn og foreldre så trygge på barnehagen at det oppleves greit å skilles. Hvor lang tid dette tar, og hvordan denne tryggheten oppnås, er forskjellig fra familie til familie.
- ✓ Vi oppfordrer foreldrene til at barnet ikke får for lange dager i barnehagen de første ukene

Foreldresamarbeid/ foreldrenes medvirkning:

Vi ønsker at barnehagen vår skal være en god barnehage for barna og deres foreldre. Vi ønsker å møte foreldrene med respekt, tillitt og åpenhet. Vi håper og tror at dere foreldre tar kontakt hvis det er ting dere lurer på, ønsker forandring på, eller har andre ting dere har på hjertet.

Våre tiltak:

- ✓ Velkomstsamtaler med foreldrene ved oppstart.
- ✓ Daglig kontakt ved bringing og henting.
- ✓ 2 foreldremøter pr. år. (høst og vår)
- ✓ 2 foreldresamtaler pr. år eller mer ved behov. (hvis dere ønsker samtale med pedagogisk leder er det bare å ta kontakt).
- ✓ Skriftlige nyhetsbrev og annen informasjon.
- ✓ Informasjonsskriv pr. mail fra styrer med jevne mellomrom.

Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Våre tiltak:

- ✓ Egen plan med årshjul.

Livsmestring:

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Vi legger derfor stor vekt på å tilrettelegge for at barna kan skape gode relasjoner som utgangspunkt for etablering av vennskap i barnehagen. Å ha en venn er viktig for trivsel i barnehagen. Vennskap bidrar til en følelse av deltakelse og fellesskap som igjen bidrar til positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe gir barna trygghet og sosial tilknytning. Opplevelser sammen med andre barn kan være veien inn i nye vennskap. Små barn knytter vennskap, det er derfor viktig at vi i barnehagen legger opp til lek, læring og omsorg, fordi dette er arenaer hvor vennskapsbånd knyttes. Felles opplevelser både i smågrupper og i hele barnegruppe tror vi kan være med å skape gode relasjoner mellom barna, opprettholde vennskap og kanskje skape nye vennskap. De ansatte skal være opptatt av gode relasjoner som preges av anerkjennelse, respekt, omsorg og likeverd.

Vi legger til grunn at livsmestring først og fremst handler om de positive kreftene i barns liv og at god barnehagekvalitet vil fremme livsmestring.

Våre tiltak:

- ✓ Vi legger til rette for positive erfaringer sammen med nærværende voksne og andre barn.
- ✓ Vi jobber med å etablere gode relasjoner til barna.
- ✓ I barnehagen legger vi til rette for mestringsopplevelser for barn. Mestring handler om at barnet får til noe det ønsker, selv om det ikke lykkes med en gang. Mestringsopplevelser gir barn tro på at egen læring og mestring er mulig.
- ✓ Hjelp barna med å regulere følelser som frustrasjon, sinne eller skuffelse. Det er en viktig del av livet å takle skuffelser og frustrasjoner. Barna kan også trenge tips til hva de kan gjøre for å få til det de ønsker.
- ✓ Når barnet lykkes med sitt mestringsforsøk, skal personalet dele barnets glede over å ha fått noe til heller enn å fokusere kun på resultatet.

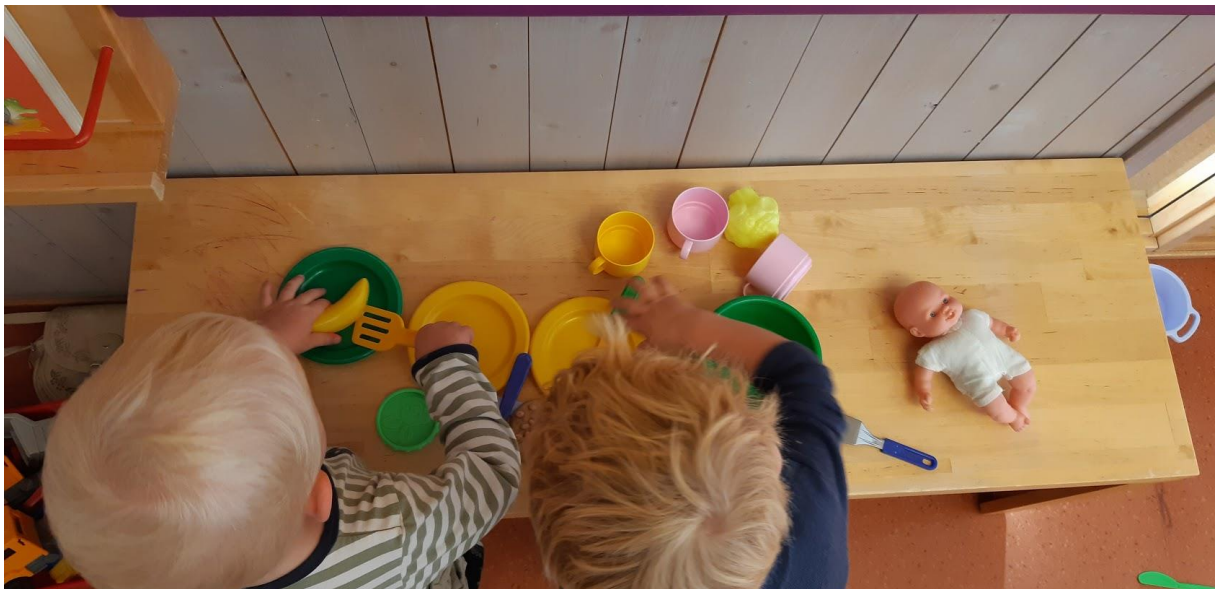
Digital praksis:

Digitalt verktøy skal inngå som en naturlig del av det pedagogiske miljøet. Barnas nysgjerrighet kan danne grunnlaget for videre lek, informasjonssøk og produksjon. Dette vil i hovedsak være bruk av kamera og nettbrett. Vi bruker bevisst disse digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet, både i hverdagsaktiviteter og prosjektarbeid.

Viktig at personalet er gode rollemodeller, og utøver digital dømmekraft, og har et bevisst forhold til opphavsrett, og ikke minst ivareta barnas personvern.

Våre tiltak:

- ✓ Personalet er oppdatert på nettvett – dømmekraft og personvern.
- ✓ Brukes i informasjonssøk – ulike tema/ prosjekter, spontant.
- ✓ Dokumentasjon – gjerne med bilder, tema/prosjekt, hverdagsaktiviteter, evaluering.

Bærekraftig utvikling:

Bærekraftig utvikling handler om vår felles framtid her på jorden, og hvilken tilstand kloden vil være i for de som kommer etterpå. Det handler om å ivareta menneskers behov i dag uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

Barn skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen heter det i barnehagelovens formålsparagraf. Å få gode naturopplevelser og å bli kjent med naturens mangfold er sentralt for dannelsen av et miljøbevisst menneske. Utforskende arbeidsmetoder vil kunne ivareta barns lekende tilnærming til nye fenomener og gleden i å oppdage noe nytt. Naturopplevelser i tidlig barndom blir ofte ansett som av betydning for barns holdninger til natur seinere i livet.

Våre tiltak:

- ✓ Ta med barna ut i naturen. Gi barna gode erfaringer i naturen som skaper glede og tilhørighet.
- ✓ Være gode forbilder om hvordan vi opptrer i naturen.
- ✓ Skape forskerglede gjennom tilrettelagte pedagogiske opplegg om miljø og natur.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon:

Vi legger opp dette arbeidet på en integrert måte. En viktig del av det daglige arbeidet i barnehagen er å se, observere og dokumentere arbeidet som gjøres og reflektere sammen over dette materialet i personalgruppa, og sammen med barna. Denne dokumentasjonen gjøres ved hjelp av bl.a. praksisfortellinger, bilder, tekstskaping osv., og barna tar aktivt del i dette arbeidet.

På bakgrunn av den dokumentasjonen som gjøres tar vi tak i barnas innspill og gjør noe med dem!

Våre tiltak:

- ✓ Vi observere og dokumentere arbeidet som gjøres og reflektere sammen over dette materialet sammen med barna, og i personalgruppa på avdelingsmøter, personalmøter og pedagogisk ledermøter – pedagogisk dokumentasjon.
- ✓ Vi har årsplan med kalender, månedsplaner som gis ut til foreldre.
- ✓ Vi bruker didaktiske planer og individuelle planer ved behov.
- ✓ Vi bruker bilder og tekst for å dokumentere hverdagen vår og dele informasjon med foreldre/foresatte.

Inderøy kommune
– best i lag

Fagområdene/ progresjon:

Egen progresjonsplan med utgangspunkt i fagområdene. Denne henger sammen med Kvalitetsplanen.

Progresjonsplan

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de 7 fagområdene som er beskrevet i rammeplanen for barnehagen innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

FAGOMRÅDE	Metode	Metode	Metode
Gjennom arbeid med KOMMUNIKASJON SPRÅK OG TEKST skal barnehagen bidra til at barna:	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år
- uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. - bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter. - videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd. - leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord. - møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer. - opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale. - utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.	Voksenrollen – på golvet; nærhet til barna. Snakke med de som ennå ikke har verbalt språk (selvsnakking) Rim og regler, dikt og sang. Begrepslæring i alle rutinesituasjoner på alle alderstrinn, benevning. Høytlesing. Lime bokstaver på golvet (visualisering) Leik Motorikk – uteliv.	Begrepslæring i alle rutinesituasjoner på alle alderstrinn, benevning. Lytteteiker, "begrepsleiker" f.eks. fargekongen, rødt lys Rim og regler, dikt og sang. Stavelser. Tankekart. Synliggjøring av bokstaver (se navnet sitt). På hyller, sin egen kopp. Bokstaver på golvet. Høytlesing Tullesnakke "Grep om begreper" - systematisk ord- og begrepsbygging. Leik Motorikk – tur.	Begrepslæring i alle rutinesituasjoner på alle alderstrinn. Viktig å ta seg tid til å "lytte ferdig" barna når de forteller noe. Rim og regler, dikt og sang Lytteteiker Tankekart Stavelser Tekstskaping Fonemer; lytte ut første og siste lyd Høytlesing Samarbeid heim – barnehage; informere om viktigheten av å lese for barna. Leik. Motorikk – tur.

FAGOMRÅDE	Metode	Metode	Metode
Gjennom arbeid med KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE skal barnehagen bidra til at barna:	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år
- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt - blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold - videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper - opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslege utfordringer - blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser - setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser - får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.	Legge forholdene til rette for mestringsopplevelser - Ha forventninger til barnet - Ved bleieskift og i garderoben gjør vi barna oppmerksomme på kroppsdelene - Bruke bøker, sanger, rim og regler som inneholder kroppsdelene. -Ta barna med i ulike «fysiske omgivelser». Barna skal få bevege seg på forskjellig underlag. -Snakke om hvor maten kommer fra. Ku – melk, Høne – egg, Gris – kjøtt etc.	Tilrettelegge for aktiviteter som skaper bevegelsesglede og et miljø som inviterer til aktivitet. Tema om kroppen. La barna få være delaktig i rutiner og gjøremål rundt måltidet. Gode rutiner for hygiene. Kartlegge hvert enkelt barns motoriske egenskaper, gi støtte og motivasjon til å utfordre barnet videre. La barnet få drive med risikofylt lek, innenfor trygge rammer. Samtidig må den voksne tørre å stå i situasjonen. Vi må anerkjenne alle følelsene barnet har. Være en trygg base for den videre utviklingen til barnet. Hvilket syn vi har på barnet, er med å påvirke hvilket syn barnet har på seg selv. Det er viktig å vise barnet klare grenser og lære barnet at det er lov å si nei. – være en rollemodell. – gi rom for lekeslåssing og boltrelek.	Barna skal videreutvikle motoriske ferdigheter som balansering, klatring og ballek – kaste og ta imot. Barna er med å skreller, kutter og tilbereder maten i forkant av varmmatmåltid. Større fokus på finmotoriske aktiviteter, som bl. A. blyantgrep, klipping osv. Organisere frilek i ulendt terreng. Gi barna rom for å samtale om egen kropp og egne og andres grenser. Skolestarterne er med på elgjakt hvert år.

FAGOMRÅDE	Metode	Metode	Metode
Gjennom arbeid med KUNST, KULTUR OG KREATIVITET skal barnehagen bidra til at barna	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år
- har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer - tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede - bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne - møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre - bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk - opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.	Ha ulike materiale som tegneark, fargeblyanter, og fingermaling, modell leire etc. tilgjengelig i barnehagen La barna møte musikk, bevegelse, sanger og dramatisering. Delta i barnehagens tradisjoner på sin måte. Besøk på museet – Mosvikbjørnen. Delta på julevandring i kirka.	Barna får prøve ut ulike formingsmaterialer, som veving, fingerheklung, «spå» mm. Barna får uttrykke seg musikalsk med sang, dans og instrumenter. Besøk på museet – Mosvikbjørnen. Delta på julevandring i kirka.	Tilrettelegge for mer langsiktige kreative prosjekter – temabasert. Besøk på museet – Mosvikbjørnen. Delta på julevandring i kirka.

FAGOMRÅDE	Metode	Metode	Metode
Gjennom arbeid med NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI skal barnehagen bidra til at barna	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år
- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold - får gode opplevelser med friluftsliv året rundt - opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover - får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen - får kunnskap om dyr og dyreliv - lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi - får kjennskap til menneskets livssyklus.	- Bruke årstidene - Gjøre barna oppmerksomme på naturens innhold og endringer. - Bruke barnehagens uteområde og et lite område utenfor barnehagen, eks fjæra. - Undre oss sammen - Gjøre oppmerksom på været - Bruke bildebøker av dyr, samtale rundt dyrene. - Eventyr og fortelling som om handler dyr.	- La barna dra på tur i nærmiljøet. Ta med forsker utstyr. - La barna oppleve gleden ved å være ute på tur i de ulike årstidene. - La barna få undre seg over naturfenomen, og ta tak i deres interesser. Og eksperimenter/lage forsker forsøk. - Være rollemodeller for hvordan man opptrer i naturen. La barna være deltagende og få eierskap til naturen og miljøet. - La barna forske på dyr og insekter i naturen. Se på ulike fotspor og dyre spor. - La barna samle ulike materialer, fra ulike miljøer i naturen. La barnet få bruke redskaper som, sag, kniv og forskerutstyr.	- Samtaler om forholdet mellom mennesker/ dyr og naturen. - Barna lærer mer om gjenbruk og resirkulering.

FAGOMRÅDE	Metode	Metode	Metode
Gjennom arbeid med ANTALL, ROM OG FORM skal barnehagen bidra til at barna	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år
- oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger - utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper - leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på - erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse - bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse - undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter - undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.	Aktivt bruk av språket som inneholder matematiske begrep. Personalet bruker bevisst språkbruk. Gi mulighet for erfaring med over og under, foran og bak, mange, få, noe, litt, mye. antall, telling, former etc Puttebokser og puslespill Sangleker og telleregler	Gi forståelse av matematiske begreper, og integrere som en naturlig del av språket. Integrer matematikk inn i alle fagområder fra rammeplanen i det daglige. Eks: telle steiner, lage/finne matematiske figurer. Natur bingo. Osv. Lage pedagogiske opplegg hvor barnet får være deltagende i det å måle og veie. Eks; måle hvem av barna er størst osv. Leke fritt i ulike rom inne og ulike uterom. Lek sura innenfor gitt område ute.	Tilgjengelige voksne som undrer seg sammen med barna. Barna får mulighet til å benytte materialer i leken som inviterer til utforskning og utvidelse av leketema. Barna får erfare måling gjennom å måle på og med kroppen sin, sammenligne mengder med litermål og vekt, måle tingene rundt seg og sammenligne. Sortering av leker og andre gjenstander etter form, farge, størrelse, bruksområde etc. Finne former i naturen. Kategorisering.

FAGOMRÅDE	Metode	Metode	Metode
Gjennom arbeid med ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI skal barnehagen bidra til at barna	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år
- får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen - utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål - får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier - får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på - utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.	Enkle billedbøker, fortellinger og sanger knyttet til jul- og påskefeiring. De voksne er modeller, eks og sier takk for maten. Barna lærer av voksne og av hverandre hvordan man gir trøst til noen som er lei seg. De voksne setter ord på barns følelser. Den voksne veileder i hva som er akseptable handlinger. Vi gir tid og rom for undring og refleksjon og snakke om ulikheter.	Vi feirer høytider og blir kjent med religionen vår, evt. religionene som er representert på avdelinga vår. Vi forbereder oss til høytid ved å høre adventshistorier/ fortellinger, synge og glede oss sammen. Vi bruker «vennebøkene» som verktøy for refleksjon over sosialt samspill Vi bruker samtaler med utforskende spørsmål for å forstå andre barns perspektiv.	Barna forteller om seg selv i barnegruppa. Barna lytter til og blir bedre kjent med de andre på avdelinga. Får kunnskap om at «jeg er unik». Barna lager «miljøregler» over hvordan vi skal behandle hverandre på avdelinga. Barna oppfordres til selv å finne løsninger i konflikter – med veiledning fra voksne. Undre oss sammen over livet – fødsel, død, normer og verdier. Barna blir kjent med at mennesker har ulike religioner, og litt om hva dette innebærer.

FAGOMRÅDE	Metode	Metode	Metode
Gjennom arbeid med NÆRMILJØ OG SAMFUNN skal barnehagen bidra til at barna	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år
- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet - erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse - utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt - blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner - blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer - blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur - får kjennskap til nasjonale minoriteter.	Bli kjent i barnehagens inne- og uteområde Små turer i området rundt barnehagen og til fjæra og Eventyrskogen. Kirkebesøk.	Vi drar på turer i nærmiljøet Vi drar på tur til bl.a. museet og blir kjent med «Mosvikbjørnen», og annen lokalhistorie. Barna viser bilder og forteller om familien sin. Barna får være med å påvirke sin hverdag i barnehagen. Vi markerer Samefolkets dag. Kirkebesøk.	Delta på kulturelle arrangementer i nærområdet. Vi går Lucia på omsorgsboligene, og i nærmiljøet. Vi henger barnekonvensjonen synlig for barna på avdelinga og vi samtaler omkring denne. Barna får aktivt delta med egne refleksjoner omkring tema som opptar dem. Kirkebesøk.

KALENDER 2020/2021

Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter dette året.

AUGUST	3. Tilretteleggingsdag – barnehagen stengt. 4. Oppstart etter ferien. 12. Planleggingsdag – barnehagen stengt.
SEPTEMBER	Uke 38: Brannvernuke.
OKTOBER	13. Foreldremøte. 19. Museumsbesøk – besøke Mosvikbjørnen. 21. Brannøvelse. 23. Bamsefest.
NOVEMBER	Uke 46 – 47: Foreldresamtaler. 23. Planleggingsdag – barnehagen stengt.
DESEMBER	9. (H)julebesøk fra kirka. 10. Julebord for barna. 14. Hentekaffe/gløgg for foreldrene – ute. 15. Luciatog. 21. Nissefest.
JANUAR	4. Oppstart etter juleferien.
FEBRUAR	6. Samefolkets dag. (Feire fredag 5.). Karneval.
MARS	19. Planleggingsdag – barnehagen stengt. 26. Påskeferie.
APRIL	6. Oppstart etter påske. Uke 15 – 16: Foreldresamtaler.
MAI	13. Kr. Himmelfartsdag – barnehagen stengt. 14. Planleggingsdag – barnehagen stengt. 25. Oppstart etter pinse.
JUNI	24. Planleggingsdag – barnehagen stengt.
JULI	12. Feriestengt i 4 uker. (uke 28, 29, 30, 31)